

א) וְלָקַחְתָּ לְבָבְךָ, ב) וַיִּנְחַם עַד: וְיָצִי, ג) וְנִסְפַּחְתָּ בְכוֹרֹת פִּי"ב ה"ה, ד) וַיִּגְדֵּיךָ הַעֲרֹךְ רַשָּׁאִי, ה) מִסְתַּדְרִין כה: כְּלֵאִים פִּי"ח מ"ו, ו) וְלָקַחְתָּ פֶה: כְּמוֹת לֵד. ז"ק עַל. קִדְשׁוֹן מ.י., ח) [שִׁיךְ מִשְׁנֵה לְעֵיל וּמִשְׁמֹס שֶׁל כְּמוֹת הַיָּד] שִׁיךְ כְּמִשְׁנֵה לְעֵיל עַתָּה. ט) וְעַיִן מִהַרְשֵׁי"ל,

תורה אור השלם

1. אֵיל רַצְבִי יִתְחַמֵּד וְאֵקוּ וְדִישׁוֹן וְתֵאֵדוּ וְנִמְרוּ: וְכָל בְּהֵמָה מִפְּרִיֶת פְּרָקָה וְשִׁעֵת שִׁשֶׁע שְׁתֵי פְרִיֹת מַעֲלֵת גְּרָה בְּבִהְמָה אֲתָה תֵאבְלוּ: דברים יד, ו

גליון הש"ס

גמ' הני עזי רבאלא. עי סוכה ד"ג ע"ג תורה משום:

הנהגות הב"ה

א) גמ' א"ל רב חנן לרב אשי אמר:

הנהגות מהר"י לנדא

א) רש"י ד"ה ברי צביע ע"י ו"ה" אמרין צביע ע"י ע"ג ובבבבב ו' ע"ג צ"ל:

מוסף רש"י

שור הבר כו'. ופולגמיהו לענין המרת מלכו וכסוי הדם (סנהדרין כה). שחיטה שאינה ראויה. לאכילה, לא שמה שחיטה. וכל חיוב ואיסור הכל על ידי שחיטה אית מל עליה (קדושין נח).

אותו ואת בנו פרק חמישי חולין

עין משפט נר מצוה

1 א מיי פ"ט מהל' כסריס ה"ה ועיין כ"מ סג עין קמב טו"ש"ע י"ד ס"י סא סע"י י: 2 א ג מיי פ"י מהל' שחיטה ה"ג ח סמג לאון קמב טו"ש"ע י"ד ס"י טו סע"י ח: 3 ח ד מיי פ"ח מהל' מלאכות מאכות הלכה יג: 4 ה מיי שם הלכה ח: 5 ו מיי שם והלכה יב טו"ש"ע י"ד סמ"ח כ סע"ף 6 ד וסמ"ח פ ע"ג יג:

שיטה מקובצת

א) בשה ואפילו מקצת שוה. ג"ב ע"י חוס' לקמן דף פח ע"א:

רבינו גרשום

אמר רב פפא הילכך לענין כסוי הדם. כיו אין שחטין אותו ביום טוב ואם שחטו אין מסכין את דמו דמספקא להו ואולינת לחומרא ולענין מתנות קא מיפלגי בשה אפי' קא מילקי' בשה אפי' מקצת שוה: בתיש האב על הצביה לאיסורא. כלומר כיון דאמר צבייה איסורא איכא מלקות ליכא: (אלא איסורא היכא) בצבי הבא על התיישה ולמלקות כלומר כיון דאמרו תיישה מלקות נמי איכא לרבנן: ושל בית רישא מקום: עזי דבלא אותו יעד ששמו בלא: עשר בהמות מנה הכתוב שור שה כשבים ושה עזים איל וצבי וגו' עשרה הן בין בהמות חיות: ואיכא טובא. כלומר ואיכא טובא חיות: איכ כל הני פרטי למה לי. כל הני פרטי איל וצבי וחומר וגו' למה לי אלא מדמנה הני פרטי ש"מ לדיכא חיות טהורות עור: אמימר שרא תרבייהו כלומר דסבירא ליה דמיין חיה הוא מדקא חשיב ליה בהדי חיות. כלומר דכתיב ותאו וזמר ומתרגמינן תורבאלא: שני סופג את הארבעים

כ"ו בריה בפני עצמה היא. אמתימין דכסוי הדם (לקמן פג): קאי דתנן ונוהג ככוי מפני שהוא ספק ואין שוחטין אותו צ"ע ואם שחטו כו' ולא אכוי שנחלקו בו ר' אליעזר ורבנן קאי כדפירש בקונטרס: ור"א הכריעו בו חכמים אם מין בהמה או מין חיה. וא"ת ולדוק בסמינן דקרניס וי"ל דאפשר ללא היו יכולין לזכר בקרניו שפיר אס' מדודות וכריות יפה: ז"ל א"ל הבר. וסבך רב נחמן ות"ק דצרייתא שהוא ודאי חיה ושחטים אותו צ"ע ומכסין דמו ופליגי אמתימין (לקמן דף פג): אכל אין לומר לדלידה זהמה הוה דאס' כן ת"ק היינו רש"י:

והרמב"א מינא דתאו הוא. וקסבר רב אחא דתלו מין חיה הוא כרבי יוסי דלמר כסמון שור זכר מין חיה דאי כרנן דלמרי מין זהמה הוא א"כ כי הוי נמי מין תלו הוי כשר לגבי מונח: מדחשיב ליה בהדי חיות ש"מ דחיה הוא. משמע דאי לא דחשיב ליה זהדי חיות הוי זהמה לכ"ע משום דנקרא שור וקשה קצת דליל הכר הוי חיה כדפי' לעיל אף על גב דנקרא ליל: חור"יין בחו"ן שניהם כשרים. ס"ד דמיפסל שני משום לא תאכל כל מועצה כדלמר דפרק כל הצער (לקמן דף קטו):

הראשון חייב כרת ושניהם סופגין את הארבעים. דלע כו' יצחק אחיאל דלמר דפרק אלו הן הלוקין (מכות דף כג). חייבי כריתות שלקו נפטרו מידי כריתתם ועוד הוה מני' למתני חולין וקדשים צחוץ וצפנים וכן קדשים וחולין וקדשים וצפנים וצחוץ וכן קדשים וחולין ואי בכל הני דמני יש חדוש איכא למימר דלא תנא להני משום דליכא זהו שום חדוש ואי ליכא חדוש צכל הני דמני צ"ל תני ושיר: קדשים

מנה הכתוב ותו לא והני מדלא קחשיב להו בהדי חיות ש"מ דעזי גינהו מתקוף לה רב אחא בר יעקב ואימא י'איל וצבי פרט כלל פרט וכלל נעשה כלל מוסף על הפרט איכא טובא אם כן כל הני פרטי למה לי מתקוף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו גינהו אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי ואמר ליה רב אחא בריה דרב מינא דתאו או מינא דזמר גינהו אמר ליה רב חנן לרב אשי אמימר שרי תרבייהו בעא מיניה אבא בריה דרב מנימין בר חייא מרב הונא בר חייא הני עזי דבאלא מהו לגבי מונח א"ל עד כאן לא פליגי רבי יוסי ורבנן אלא בשור הבר דתנן י'שור הבר מין בהמה הוא רבי יוסי אומר מין חיה דרבנן סברי מדמתרגמינן תורבאלא מינא דבהמה הוא ור' יוסי סבר מדקא חשיב ליה בהדי חיות מינא דחיה הוא אבל הני דברי הכל מינא דעזי גינהו מתקוף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו גינהו אמר ליה רבינא לרב אשי ודלמא מינא דתאו או מינא דזמר גינהו א"ל רב יוסי נחמן לרב אשי אמימר שרי תרבייהו: כיצד השוחט וכו': אמר רבי אשעיא כולה מתניתין דלא כר' שמעון ממואי מדקא תני קדשים בחו"ן הראשון חייב כרת ושניהם פסולים ושניהם סופגים את הארבעים מכדי שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה קמא

צשה ואפי' מקצת שוה. וכדמפרש רב פפא ואולי: הילכך לענין כסוי הדם כו'. כלומר הואיל ואוקומנא דלמרוייהו מספקא להו וצשה ואפילו מקצת שוה פליגי: לענין כסוי הדם. דקמני אין שוחטין דמשמע ודאי חייב צכסוי ספק פטור ולענין מתנות דפליגי זה: לא משכחה

ב) בשה ואפי' מקצת שוה רבנן סברי שוה ואפי' מקצת שוה ורבי אליעזר סבר שוה ולא מקצת שוה אמר רב פפא הלכך לענין כסוי הדם וזמנות לא משכחת אלא בצבי הבא על התיישה דבין לרבנן ובין לר' אליעזר מספקא להו אי חוששין לזרע האב או לא וקא מיפלגי בשה ואפילו מקצת שוה לענין אותו ואת בנו משכחת לה בין בתייש הבא על הצבייה ובין בצבי הבא על התיישה בתייש הבא על הצבייה וולאיסורא דרבנן סברי דילמא חוששין לזרע האב שוה ואפי' מקצת שוה אמרינן ואסור ורבי אליעזר סבר נהי נמי דחוששין לזרע האב שוה ואפילו מקצת שוה לא אמרינן בצבי הבא על התיישה וזמלקות רבנן סברי נהי נמי דחוששין לזרע האב שוה ואפילו מקצת שוה אמרינן ומלקותין ליה ורבי אליעזר סבר איסורא איכא מלקות ליכא איסורא איכא דלמא אין חוששין לזרע האב והאי שוה מעליא הוא מלקות ליכא דלמא חוששין לזרע האב ושה ואפילו מקצת שוה לא אמרינן אמר רב יהודה כ"ו בריה בפני עצמה היא ולא הכריעו בה חכמים אם מין בהמה היא אם מין חיה היא רב נחמן אמר כיו זה איל הבר כתנאי כיו זה איל הבר וי"א זיה הבא מן התייש ומן הצבייה ר' יוסי אומר כ"ו בריה בפני עצמה היא ולא הכריעו בה חכמים אם מין חיה היא אם מין בהמה רבן שמעון בן גמליאל אומר מין בהמה היא ושל בית ר' דושאי היו מגדלין מהן עדרים עדרים אמר ר' זורא א"ר ספרא אמר רב המנונא הני עזי דבאלא כשרות לגבי מונח סבר לה כי הא דאמר ר' יצחק העשר בהמות

מנה הכתוב ותו לא והני מדלא קחשיב להו בהדי חיות ש"מ דעזי גינהו מתקוף לה רב אחא בר יעקב ואימא י'איל וצבי פרט כלל פרט וכלל נעשה כלל מוסף על הפרט איכא טובא אם כן כל הני פרטי למה לי מתקוף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו גינהו אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי ואמר ליה רב אחא בריה דרב מינא דתאו או מינא דזמר גינהו אמר ליה רב חנן לרב אשי אמימר שרי תרבייהו בעא מיניה אבא בריה דרב מנימין בר חייא מרב הונא בר חייא הני עזי דבאלא מהו לגבי מונח א"ל עד כאן לא פליגי רבי יוסי ורבנן אלא בשור הבר דתנן י'שור הבר מין בהמה הוא רבי יוסי אומר מין חיה דרבנן סברי מדמתרגמינן תורבאלא מינא דבהמה הוא ור' יוסי סבר מדקא חשיב ליה בהדי חיות מינא דחיה הוא אבל הני דברי הכל מינא דעזי גינהו מתקוף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו גינהו אמר ליה רבינא לרב אשי ודלמא מינא דתאו או מינא דזמר גינהו א"ל רב יוסי נחמן לרב אשי אמימר שרי תרבייהו: כיצד השוחט וכו': אמר רבי אשעיא כולה מתניתין דלא כר' שמעון ממואי מדקא תני קדשים בחו"ן הראשון חייב כרת ושניהם פסולים ושניהם סופגים את הארבעים מכדי שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה קמא

נקראת על שם אציה: עזי דבאלא. עזי הלזנון. בצאלא יער: כשרות לגבי מונח. דללו חיות גינהו אלא בהמות: עשר בהמות מנה הכתוב. להיתר אכילה שור שוה כשבים ושה עזים איל וצבי ויחמור ואקו ודישון ותאו חומר (דברים יד) ואין לנו עוד בהמה וחיה כשרה בעולם והשתא להנהו עזי דבאלא ליכא לספוקי שמה מין חיה הוא שלא הזכרה כאן דהא תו ליכא ומדלא מניניהו להנך זהדי חיות ש"מ צכלל עז הן ועז בהמה הוא: מסקיף לה רב אחא. נהי נמי דאין עוד מין חיה שלא הזכרה כאן אכתי מנא לך דמינא דעזי הוא דלמא מינא דאקו גינהו ולא ידעינן מאי גינהו או תאו או זמר הך דלא קדישין זהו ודלמא הני גינהו: שרי פרייהו. לאכילה דס"ל חיות גינהו: סאו מסרגמינן סורבאלא. שור הלזנון: אכל הני. דלא מניניהו זהדי חיות דברי הכל מין עז גינהו: ר"ש שמעינן ליה. דמתנימין (לקמן דף פא): שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה ולא מחייב עליה משום אותו ואת בנו דקמני ר' שמעון פוטרי בשוחט שור הנסקל: קמא

אותו ואת בנו פרק המישי חולין

קדשים שחיטה שאינה ראויה היא. וה"ל וזה צפרק כסוי הדם (לקמן דף פה). מפרש טעמה דר"ש דליף מטבח טבח והכן ומשני חוץ ומשני דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים א"כ הכא דצדקשים ילף קדשים מקדשים וי"ל כיון דעיקר אותו ואת בנו צדקשים כמיבא דשור הפסקה הענין על כרחך שחיטה דכתיב ביה שחיטה הראויה איירי משום דליפנין חולין מחולין: **שחיטה שאינה ראויה היא דב"ב** במה ב"ב. פי' הקונטרס לא מיבעיא דלענין מלקות דלא בעי למילקי משום שחיטת שני אס אותו ואת בנו נהג צדקשים דהשתא הוי מחוסר זמן ופסול אלף אפילו אי אין אותו ואת בנו נהג צדקשים משום שחיטת ראשון אינה ראויה דאינה מותרת בלא זריקה שני אמאי פסול דהשתא לא הוי מחוסר זמן ומאי סופג נמי דקאמר ומטעם זה מתק ספרים לקמן א שהיה כתוב בהן אין מלקות דאותו ואת בנו נהג צדקשים משום התראת ספק דלמנה לי טעם דהתראת ספק תפוק ליה משום דלא היה ראוי משום שהוא מחוסר זמן ואין נראה דכיון דאשר הכתוב אותו ואת בנו צדקשים מו"ו מוסקי על ענין ראשון (לפי"ל דף עח). הרי גזירת הכתוב דליקטי אע"ג דלאו שחיטה ראויה היא דהוי מחוסר זמן כיון דליכא פסול אחרינא כמו שמוטי חוץ דחייב אפילו לרבי שמעון אף על גב דלשאר מילי חשיבא שחיטה שאינה ראויה ועוד דבהדיא מן צפרק בתרא דזכמים (דף ק"ב): אותו ואת בנו צדקשים ומחוסר זמן רבי שמעון אומר הרי הן בלא תעשה משום דחשיבא שחיטה (י) ועובר בלאו דלא תשחטו לכך נראה דלא מוכח הכא אלף מן

(א) נראה דלי"ל שחיטה ראויה היא כלומר אפי' לר"ש קמ"ל דאינה שחיטה ראויה.

קמא מיקטל קטליה. דשחיטת קדשים צחוץ שחיטה שאינה ראויה היא ונהי דלענין שמוטי חוץ להתחייב כרת הויא שחיטה דגזירת הכתוב היא אבל לכל מילי לאו שחיטה היא כדאמרין צ"ב כסוי הדם (לקמן פה). דגמר מטבח טבח והכן (צ"ל צדקשים) וכוון דלאו שחיטה היא מותר לשחוט את בנו ולא מחוסר זמן הוה דבאותו ואת בנו שחיטה כמיבא ושני נמי יחייב כרת: **חולין צפנים** כו' **קמא מיקטיל קטליה**. לאו דוקא דה"ה לצמרא: **ופסול**. משום מחוסר זמן: **שחיטת קדשים** (י) **שחיטה שאינה ראויה היא דכל כמה דלא זריק דם** כו'. כלומר לא מיבעיא לענין מלקות דלא בעי למילקי משום שחיטת שני דאי אית ליה אותו ואת בנו נהג צדקשים הויא ליה שחיטת שני שאינה ראויה דהא מחוסר זמן הוה ופסול אלף אפילו אותו ואת בנו נמי לר"ש לא נהיג צדקשים דהא שחיטת ראשון אינה ראויה דאינה מותרת בלא זריקה י ושני אמאי פסול להקריב ומאי סופג נמי דקאמר: **וילקטי נמי**. האי שני דקדשים צפנים: **משום** לאו. דשחט מחוסר זמן לגביה דאף על גב דלא חקרביה מיחייב אשחיטה מיד דגבי כל פסולים ילפינן צממורה (י"ד): **עובר משום חמשה שנות משום** כל מקדשו ומשום כל משחטו ומשום כל זורקו ומשום כל תקטירו כולו ומשום כל תקטירו מקצתו: נתקו

קמא מיקטל קטליה שני מתקבל בפנים הוא כרת נמי ליחייב חולין בפנים שניהם פסולין והשני סופג את הארבעים מכדי שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה קמא מיקטל קטליה שני אמאי סופג את הארבעים קדשים בפנים הראשון כשר ופטור והשני סופג את הארבעים ופסול מכדי שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה קדשים נמי שחיטה שאינה ראויה היא (א) דכמה דלא זריק דם לא מישתרי בשר שני אמאי סופג את הארבעים ופסול אלא שמע מינה דלא כרבי שמעון פשיטא דהכי איתא שחיטת קדשים איצטריבא ליה סלקא דעתך אמינא שחיטת קדשים שחיטה ראויה היא דהא אי נחר וזריק דם לא מישתרי בשר וכי שחט מישתרי בשר ושחיטה ראויה היא קמ"ל וילקטי נמי משום לאו דמחוסר זמן דהניא מנין לכל הפסולין שבשור ושבישה שהוא בלא ירצה ת"ל וישור ושה שרוע וקלוט וגו' לימד על הפסולין שבשור ושבישה שהוא בלא ירצה כי קא חשיב לאוי דאותו ואת בנו לאוי נוכראי לא קא חשיב ולא בחוץ דלאוי נוכראי יניחו וקא חשיב דקתני קדשים בחוץ הראשון חייב כרת ושניהם סופגין את הארבעים בשלמא שני משום לאו דאותו ואת בנו אלא ראשון אמאי סופג לאו משום לאו דשחטו חוץ כל היכא דליכא לאו דאותו ואת בנו חשיב לאוי נוכראי וכל היכא דאיכא לאו דאותו ואת בנו לא חשיב לאוי נוכראי (ב) רבי זירא אמר הנה למחוסר זמן דהכתוב נתקו

הראשון דשחיטת קדשים אינה ראויה היא והרי כאילו מיקטל קטליה והשני כשר גמור הוא ולא מני למיפך לרבי אושעיא ואפילו לרבי המנונא דצממון מפרק בתרא דזכמים דמשמע דלר"ש אותו ואת בנו נהג צדקשים דליכא לאוקומי כשהראשון הוה חולין ושני קדשים דהוי שחיטת ראשון שחיטה ראויה: (א) **דבמה** דלא זריק דם לא מישתרי בשר. ואפילו שחט שני אחר שזרק דם הראשון חשיב שחיטה ראשונה אינה ראויה כיון דשעת שחיטה אכתי לא היתה ראויה ואע"ג דלרבי שמעון כל העומד לזרק כזרוק דמי היינו דזרק לאחר שנתקבל זכום כדאמר צ"ב דפסחים (דף ע"ג): ועוד כיון דעל ידי שחיטה גרידא לא משתרי בשר אלף משום דזרוק דמי לא חשיבא שחיטה ראויה ואס תאמר דבמרוצה (צ"ב ע"ג). משמע דשחיטת קדשים הויא שחיטה ראויה אפילו נשפך הדם דפריך אמתימין דמחייב רבי שמעון ארבעה וחמשה צדקשים שחייב בחחירותן שחיטה שאינה ראויה היא ומוקי רב דימי בשוחט תמימים לשם צעלים צפנים דהא חזרה קין לנצלים כששפך הדם ופריך וכי שחיטה מתרת זריקה מתרת ומשני כל העומד לזרק כזרוק דמי ולכן הויא שחיטה ראויה ורבי אושעיא גופיה אית ליה צפרק המנחות והנסכים (מנחות ק"ג). דלרבי שמעון כל העומד לזרק כזרוק דמי גבי נותר וי"ל דדוקא להחשיב נותר אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים אית ליה לרבי אושעיא דזרוק דמי אבל לרבי שמעון שחיטה ראויה משום דזרוק דמי לית ליה וההיא דמרוצה הוה משני רבי אושעיא כר"ל בשוחט בעלי מומין צחוץ ומשום דכל העומד לפדות כפדוי דמי ואע"ג דלית ליה כל העומד לזרק כזרוק דמי היינו משום דזריקה תלויה בשחיטה ושחיטה לרביה לזריקה אלף פדייה אינה תלויה בשחיטה דאף קודם שחיטה יכול לפדותה ובמסקנא דהכא הויא נמי שחיטת קדשים (י) שחיטה ראויה משום דזרוק דמי כמו במרוצה (צ"ב ע"ג): דמסקי דאותו ואת בנו נהג צדקשים אלף דליכא מלקות משום דהתראת ספק היא (ב) שמה לא זורק הדם ואז הוי שחיטה שאינה ראויה ואע"ג דבמרוצה אמרינן דשחיטה ראויה היא אפילו נשפך הדם דכל העומד לזרק כזרוק דמי הוה מחוסר זמן הוה ואינו ראוי לזרוק דאסור לזרוק לא הוי כזרוק והכי אמרינן דהמזביל אשם תלוי (כריתות כ"ד): אימור דאמר רבי שמעון כזרוק דמי במיד דעומד לזרוק ובפרק המנחות והנסכים (מנחות דף ע"ג): בשלמא פרה מנחה לפדותה פירוש בשמאל נאה הימנה ולכן כפדוי דמי אלף מנחות (א) מנחה לפדותה ואס תאמר אמאי לא פריך לרבי אושעיא דפרריך לקמן לרבי המנונא וי"ל דרבי אושעיא לא אמר אלף דמתניין דקדשים צפנים לא אחיב כרבי שמעון והש"ס הוה דקאמר שני אמאי סופג ופסול אבל לרבי אושעיא אפשר דלא דייק אלף מסופג את הארבעים לחוד אמאי סופג והא התראת ספק היא כמו ששאר במסקנא לכך לא פריך אלף לרבי המנונא דאמר בהדיא דאין אותו ואת בנו נהג צדקשים משום דשחיטת קדשים הוי שחיטה שאינה ראויה ור"ת לא גרים הכא ופסול אלף אמאי סופג ותו לא ומכח התראת ספק מדקדק כמו שהוא לפי המסקנא ואס תאמר ולימא דסופג ארבעים לאו משום לאו דלא תשחטו אותו ואת בנו אלף משום לאו דמחוסר זמן דלא תשחטו דאמר צפרק בתרא דזכמים (דף ק"ד): דלקי לרבי שמעון וי"ל דלא חשיב בכל מתניין דקתני והשני סופג הארבעים אלף לאו דאותו ואת בנו:

ויריבין נמי משום מחוסר זמן. מימה היכי יליקטי הא הוה לאו שבכללות שאין לוקין עליו כי הויא דלא יאכל כי קדש הוה דדרשינן מיניה כל שצדקש פסול צא הכתוב ליתן לא תעשה על אכילתו וקרי ליה צפרק כל שעה (פסחים דף כ"ד). לאו שבכללות: **הנה** למחוסר זמן שהכתוב נתקו אעשה. פירש צקונטרס דלא דמי לעשה דשלוה דהוי מעיקרא אבל האי עשה על כרחך אחר הלוא הוה דהלאו הוה חוץ שצעה והעשה אחר כך משמע שרונה לפרש כמו שאר ניתק לעשה שבש"ס ותימה דלא דמי לנתר וגזלה דהתם אחר שעבר הלוא צא העשה לתקן מה שעבר אבל כי הויא דהכא לא מנינו ומיהו מנינו לעשה כה"ג צפרק אמר להם הממונה (יומא י"ז): דא"ר ירמיה בלאו דנצלה קמיפלגי אי הוה ניתק לעשה במאי דאמר קרא לגר אשר בשעריך מתנהגה ואלכה אבל אינה ראויה חדא דאזכי פליג עליה ואמר דלכולי עלמא לאו מעליה הוה ואפילו לרבי ירמיה דאיכא מאן דקרי ליה ניתק לעשה היינו התם דנכתב לעשה מיד אחר הלוא אבל עשה דמיום השמיני אינו נכתב מיד אחר הלוא דלא ירצה ונראה לפרש הנה למחוסר זמן דהכתוב נתקו מלאוי דלא ירצה ולא הוה בכלל שאר פסולים דהוה בלאו דלא ירצה אלף נתקו לעשה ולית ביה אלף עשה דמיום השמיני

(א) [זכמים ק"ד]; (ב) [ז"ל ש"ן]; (ג) [דף פ"א]; (ד) ע"י רש"י מה שהיית צ"ע על מוספות וע"י מ"ש.

תורה אור השלם

1. חוץ ושה שרוע וקלוט נדבחה תעשה אותו וקלוט לא יקריב: ויקרא כב כג

הגהות הב"ח

(א) גב' שאינה ראויה היא דכל כמה דלא: (ב) הש"י ד"ה שחיטת קדשים נמי שחיטה: (ג) תוס' ד"ה דכל כמה דלא וכו' והא חזרה ק"ן: (ד) בא"ד שחיטת קדשים שחיטה ראויה: י"ב פי' שחיטת הראשון: (ה) בא"ד שמה לא זורק דם: י"ב פי' שמה לא זורק דם של שניה: (ו) בא"ד אלף מנחות אין מנחה:

מוסף רש"י

לימד על הפסולין כו'. ומחוסר זמן פסול הוא (בבב"ס ק"ד).

